

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Gardinmakaryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen våren 2022 samt fastställda av Sveriges Hantverksråd 2022-05-18. Gäller från 2022-05-18. Reviderade, 2022-08-22, 2024-11-12, 2025-09-15.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Sveriges Tapetserarmästare

Förkunskapskrav

Gesällprov kan avläggas efter minst 2 800 timmars dokumenterad utbildning i yrket eller motsvarande av branschen validerade kunskaper.

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få göra Gesällprov ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av Sveriges Tapetserarmästare. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar om den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigtränningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska samtliga obligatoriska delar i Gesällprovet vara godkända.

Provanvisningar

Provet består av ett praktiskt provtillfälle samt inlämnande av dokumentation och bilder. Detta genomförs enligt anvisningarna i bilaga 1 som är framtagna och fastställda av Sveriges Tapetserarmästare.

Granskning av provet

Ansvarig granskare är Sveriges Tapetserarmästare. Granskare ska vara neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället/granskningen i provanvisningarna, se bilaga 1.

Gesällprovskostnader

Information om kostnaderna för att få Gesällprovet granskat fås av Sveriges Tapetserarmästare. Summorna kan förändras så kontakta alltid Sveriges Tapetserarmästare för aktuella uppgifter.

Anmälningsavgift: 500 kronor inklusive moms. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller eventuellt provtagare blir icke godkänd.

Granskningsavgift: 5 100 kronor inklusive moms, för provtagare utanför skola och utbildning. Provtagare inom skola och utbildning erhåller 35% rabatt.

Gesällbrevskostnader

Den administrativa kostnaden för Gesällbrevet hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Kostnaden ska betalas till Gesäll- & Mästarbrevskansliet, Leksand (Stiftelsen Hantverk & Utbildning BG 5814-8446). Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

Med brevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Ansökan om Gesällprov

Ansökan om att avlägga Gesällprovet görs till Sveriges Tapetserarmästare via websida tapetserarmastare.se. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (bilaga 1). Kontaktinformation till Sveriges Tapetserarmästare finns här nedan.

Anmälan om Gesällbrev

Efter godkänt prov görs en anmälan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Kom ihåg att betala den administrativa avgiften för Gesällbrevet.

Anmälningsblankett finns på www.hantverksrad.se Anmälan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Utdelning av Gesällbrev

I din anmälan om Gesällbrev anger du önskad utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till den lokala Företagar- eller Hantverksföreningen på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Sveriges Tapetserarmästare
e-post: kansliet@tapetserarmastare.se
Hemsida: tapetserarmastare.se

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till Sveriges Tapetserarmästare:

gesall_mastare@tapetserarmastare.se

Ditt mail kommer att besvaras av den person i branschföreningen som är ansvarig för Gesäll- och Mästarbrev.

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev.

Process Gesällbrev Gardinmakare, Sveriges Tapetserarmästare

När provtagare vill utföra gesällprov för Gesällbrev i tapetseraryrket sker en hantering mellan: provtagare, Sveriges Tapetserarmästare och Sveriges Hantverksråd.

Provtagare: Är i regel i slutet eller har nyligen avslutat en utbildning i tapetsering. Man kan ansöka om att göra gesällprov för Gesällbrev senare än i anslutning till utbildning.

Sveriges Tapetserarmästare: Branschförening för tapetserare, gardinmakare och bilsadelmakare, vilken är utsedd av Sveriges Hantverksråd att ombesörja gesällprovshantering, i de ovan nämnda yrkena.

Sveriges Hantverksråd: Sveriges Hantverksråd är en partipolitisk obunden, branschmässigt fristående, ideell förening som har i uppdrag att hantera Gesäll- och Mästarbrev.

Verkställande är Gesäll- och Mästarbrevskansliet.

Läs mer på www.hantverksrad.se

Allmänt process för Gesällbrev i Sveriges Tapetserarmästare

Granskning utförs efter förfrågan under året.

Granskning bedöms en gång fysiskt samt med dokument och bilder, på överenskommen provplats.

Anmälan till granskning görs senast två månader innan önskat granskningstillfälle.

Bedömning av gesällprov utförs av Granskningsnämnden inom Sveriges Tapetserarmästare.

Bedömning görs med "Godkänd eller "Icke Godkänd".

Kostnader:

Anmälningsavgift: 500 kronor inklusive moms. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om ändring sker eller eventuellt provtagare blir icke godkänd.

Granskningsavgift: 5 100 kronor inklusive moms, för provtagare utanför skola och utbildning. Provtagare inom skola och utbildning erhåller 35% rabatt.

Processen för Gesällprov gardinmakare

Provtagare kan alltid söka mera information hos tapetserarmastare.se eller maila gesall_mastare@tapetserarmastare.se.

1. Provtagare anmäler sig till Sveriges Tapetserarmästare via anmälningsformulär på hemsidan: tapetserarmastare.se/gesall-och-mastarbrev, **senast två månader innan önskat granskningstillfälle**.
Provtagaren betalar in anmälningsavgiften, 500 kronor inklusive moms till bankgiro: 107-6918, Sveriges Tapetserarmästare, kvittens bifogas i anmälningsformuläret.
2. Anmälan hanteras av ansvarig i föreningen som ser till att alla uppgifter är rätt ifyllda och korrekta, samt att anmälningsavgiften är betald. Denna anmälningsavgift betalas inte tillbaka om provtagaren ändrar sig eller blir icke godkänd.
3. Provtagaren får godkänt och en bekräftelse på sin anmälan samt information om preliminär överenskommen plats och datum för granskning av gesällprov. Detta utförs av ansvarig i föreningen.
4. Provtagaren utför de fem delproven, fyller i tillhörande dokumentation, samt laddar upp dokumentation och bilder med provtagarens inloggning i Google Classroom, **senast två veckor före bestämt granskningstillfälle, enligt anvisningar**.
5. Provtagaren tar med sitt gesällprov till granskningen där man bedömer de fem delproven, tillsammans med inskickade bilder och dokumentation. Granskningen utförs av Granskningsnämnden i Sveriges Tapetserarmästare.
OBS! Saknas något av delproven kan granskning ej genomföras.
6. När granskning har utförts kallas provtagare till dialog vid sitt gesällprov. Provtagaren får besked av granskarna om arbetsprovet sammantaget vid granskningen har blivit "godkänt" eller "icke godkänt".
Därefter förs samtal om de eventuella kommentarer granskarna har kommit fram till och vill lämna till provtagaren. Det är öppet för dialog. Detta görs endast av provtagaren och granskarna tillsammans.
7. Granskningsprotokollet skickas av granskarna till ansvarig i föreningen som därefter skickar det via mail till provtagaren. Provtagaren får i samma mail även en bekräftelse på om den är "godkänd" eller "icke godkänd" för gesällbrev.
8. Om "icke godkänd" har provtagaren möjlighet att göra om gesällprovet. Provtagaren behöver endast göra om det delprov som icke godkändes. Omgranskning ska ske så snart som möjligt men senast inom ett kalenderår från granskningstillfället. Detta ingår i granskningsavgiften.
9. Fakturering av granskningskostnad görs efter utförd granskning.

10. Om gesällprovet blir "godkänt" ansöker du om Gesällbrevet här:
<https://hantverksrad.se/gesallbrev-och-mastarbrev/gesall-mastarbrevsbestammelser/gardinmakaryrket/>
11. Officiell utdelning av Gesäll- och Mästarbrev sker via Sveriges Hantverksråds medlemsorganisationer Företagarna eller Hantverkarna och deras lokala föreningar. Generell regel är att du ska bo, jobba eller nyligen ha utbildat dig på önskad utdelningsort. Undantaget är Hantverkarna Stockholms utdelning i Stadshuset, Blå Hallen (ansök senast 1/8 p.g.a. begränsat antal platser) som är öppen för alla men gäller i första hand för dig i Stockholm, övriga i mån av plats.
12. Efter ett avslutat och godkänt Gesällbrev närmar sig vägen till Mästarbrev.
Se vidare: <https://hantverksrad.se/gesallbrev-och-mastarbrev/gesall-mastarbrevsbestammelser/gardinmakaryrket/> för bestämmelser för Mästarbrev.

Gesällprovets delprover, gardinmakare

Gesällprovet består av:

- Utförda arbetsprover:
 - A** – Ofodrade maskinsydda gardinlängder med veckband
 - B** – Fodrad redsydd gardinlängd med franska veck
 - C** – Fodrad hissgardin med lattakanaler i fodertyget
 - D** – Sängkappa
 - E** – Teoriuppgift Wavegardin
- Inlämning av dokumentation och bilder, delprov A, B, C och D
- Inlämning av kalkyl, uträkning med tillhörande underlag, delprov E

Provtagaren tar med samtliga delprov (A-D, *se nedan*) till granskningstillfället. Övriga dokument och bilder, samt delprov E ska ha laddats upp med din inloggning i Google Classroom, senast två veckor innan granskningstillfället.

Granskning utförs av granskare, vilka är neutrala och utses av branschen på uppdrag av Sveriges Hantverksråd.

OBS! Saknas något av delproven kan granskning ej genomföras.

Provtagaren bedöms med "Godkänd" eller "Icke godkänd".

Innehåll arbetsprover

Delprov A – Ofodrade maskinsydda gardinlängder med veckband

Provtagaren ska vid provtillfället visa två ofodrade maskinsydda gardinlängder med veckband. Bilderna ska visa de färdiga gardinlängderna, monterade på valfri stång/skena.

Gardinlängdernas mått, material och val av veckband är valfritt, utöver nedan:

- Gardinlängdernas mått ska vara av hellängd = minst 200 centimeter.
- Tyget ska vara mönstrat = ha mönsterrapport.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av materialval, materialåtgång samt val av gardinstång/skena.

Dokumentationen ska tydligt beskriva ditt val av gardinstång/skena för denna typ av gardiner och fönster, *se vidare dokumentationsmall*.

Bilder. Läs sidan, *Bildhantering*. Denna information används som stöd för att ditt bildmaterial ska bli så korrekt bedömt som möjligt.

Delprov A ska bilddokumenteras med **fyra tydliga bilder**, bilderna ska bestå av:

- en bild på hela fönstret utan monterade gardinlängder
- en bild som visar båda hela monterade gardinlängdernas mönsterbild = gardinlängderna ska vara ihopdragna mot mitten/varandra
- en bild som visar båda hela monterade gardinlängderna isärdragna = *inte* mot mitten/varandra.

Denna bild ska visa den färdigmonterade helheten.

- en bild som visar monteringen i detalj

Dessa laddas upp tillsammans med dokumentationen.

Syfte: Visa grundkunskaper i modern maskinsömnad samt resonemang om moderna materialval, utförande och beräkning av tygåtgång. Samt visa grundkunskaper i gardinmontering och estetisk hantering av vanligt förekommande gardinuppdrag.

För godkänd: Mönsterpassning, sömmar och mått ska vara korrekta. Montering och helhetsintryck bedöms. Dokument och bilder ska vara inlämnade.

Delprov B – Fodrad redsydd gardinlängd med franska veck

Provtagaren ska vid provtillfället visa en monterad, fodrad och redsydd gardinlängd med franska veck.

Gardinlängdens mått och material är valfria, utöver nedan:

- Gardinlängdens mått ska vara av hellängd = minst 200 centimeter
- Minst fyra stycken veck.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av materialval, materialåtgång samt veckning för att få den färdiga bredden på gardinen.

Dokumentationen ska tydligt beskriva ditt val av gardinstång/skena för denna typ av gardiner och fönster eller öppning, *se vidare dokumentationsmall*.

Bilder. Läs sidan, *Bildhantering*. Denna information används som stöd för att ditt bildmaterial ska bli så korrekt bedömt som möjligt.

Delprov B ska bilddokumenteras med **fyra tydliga bilder**, bilderna ska bestå av:

- en bild på hela fönstret/öppningen utan monterad gardinlängd
- en bild som visar hela den monterade gardinlängden.
Denna bild ska visa den färdigmonterade helheten.
- en bild som visar insidans redsömnad
- en bild som visar närbild/detaljbild på franska veck

Dessa laddas upp tillsammans med dokumentationen.

Syfte: Visa grundkunskap i historisk gardinsömnad och teknik, resonemang om materialval och utförande samt grundkunskap i montering av gardin.

För godkänd: Utseende, teknik och material ska stämma överens. Sömmar, mått och hantering av materialval ska vara korrekta. Montering ska vara korrekt. Redsömnad ska finnas i hela längden. Dokument och bild ska vara inlämnade.

Delprov C – Fodrad hissgardin med lattakanaler i fodertyget

Provtagaren ska vid provtillfället visa en fodrad hissgardin med lattakanaler i fodertyget.

Hissgardinens mått, material och veckning är valfria, utöver nedan:

- Minst två veck ska ingå
- Måttet ska vara minst: bredd: 50 centimeter och höjd: 80 centimeter
- Montering av hissgardinen ska utföras på klädd trästav

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av materialval och materialåtgång, *se vidare dokumentationsmall*.

Bilder. Läs sidan, *Bildhantering*. Denna information används som stöd för att ditt bildmaterial ska bli så korrekt bedömt som möjligt.

Delprov C ska bilddokumenteras med **tre tydliga bilder**, bilderna ska bestå av:

- en bild på hela fönstret utan monterad hissgardin
- en bild som visar hela den monterade hissgardinen rakt framifrån, i *nedfällt* läge
- en bild som visar hela den monterade hissgardinen rakt framifrån, i *upphissat* läge.
Denna bild ska visa den färdigmonterade helheten.

Dessa laddas upp tillsammans med dokumentationen.

Syfte: Visa grundkunskap i tillverkning samt sömnad av fodrad hissgardin.

För godkänd: Sömmar, mått och hantering av materialval ska vara korrekta. Montering av hissgardin ska vara korrekt. Hissgardinen ska minst innehålla två veck. Dokument och bilder ska vara inlämnade.

Delprov D - Sängkappa

Provtagaren ska vid provtillfället visa en sängkappa, rak eller med valfri veckning. Kappan ska sys med bottenplatta och ram av prydnadstyget.

Provtagaren visar sin dokumentation för innehåll av materialval, materialåtgång, samt val av veckning, *se vidare dokumentationsmall*.

Bilder. Läs sidan, *Bildhantering*. Denna information används som stöd för att ditt bildmaterial ska bli så korrekt bedömt som möjligt.

Delprov D ska bilddokumenteras med **fem tydliga bilder**, bilderna ska bestå av:

- en bild ska visa, monterad sängkappa på säng
- en bild ska visa hela den monterade sängkappan, *både kort- och långsida ska synas*.
- en bild ska visa närbild på ett hörn
- en bild ska visa en hel långsida
- en bild ska visa ovansidan, i sin helhet.

Dessa laddas upp tillsammans med dokumentationen.

Syfte: Visa grundkunskaper i vanligt förekommande arbetsmoment i inredningssömnad, samt estetisk hantering för slutresultat.

För godkänd: Sömnad, passform, utseende och materialval ska vara korrekta. Monterad sängkappa ska visa rätt utseende för den valda veckningen.

Delprov E – Teoriuppgift Wavegardin

Provtagaren ska vid provtillfället visa beräkning av en leveransklar wavegardin, för en tre meter lång gardinskena.

Redogör för hela uträkningen samt vilket val av gardinskena som gjorts. Gardinen ska täcka hela skenan samt börja och avslutas på samma sätt.

Kalkyl ska vara ifylld och inlämnas med delprov E, se vidare.

Provtagaren använder kalkylmallen för sin dokumentation gällande innehåll av sin beräknade tid av arbetsmoment samt val och åtgång av material.

Syfte: Visa grundkunskaper i beräkning av tygåtgång, bedömning av tid och åtgång av material, till en leveransklar wavegardin.

För godkänd: Uträkning och dokumentation ska vara korrekta. Dokument ska vara inlämnade.

Dokumentationsmall för Gesällprov, gardinmakare, **Delprov A – Ofodrade maskinsydda gardinlängder med veckband**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation för materialåtgång och val av gardinstång/skena med utgångspunkt från ett valfritt fönster.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för delprov A – Ofodrade maskinsydda gardinlängder med veckband. Fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Tygval, namn och leverantör:

Tygets materialkomposition:

Dokumentera i övergripande drag motiveringen av tygval, gardinstång/skena och montering till valt fönster:

Beskriv kort kring det **estetiska** värdet av detta val av material, upphängning, fönster och rum, enligt ditt tycke och smak:

Dokumentationsmall för Gesällprov, gardinmakare, **Delprov B – Fodrad redsydd gardinlängd med franska veck**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation för materialåtgång och val av gardinstång/skena med utgångspunkt från ett valfritt fönster eller öppning.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för delprov B – Fodrad redsydd gardinlängd med franska veck. Fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Tygval, namn och leverantör:

Tygets materialkomposition:

Dokumentera i övergripande drag motiveringen av tygval, gardinstång/skena och montering till valt fönster/öppning:

Beskriv kort kring det **estetiska** värdet av detta val av material, upphängning, fönster/öppning och rum, enligt ditt tycke och smak:

Dokumentationsmall för Gesällprov, gardinmakare, **Delprov C – Fodrad hissgardin med lattakanaler i fodertyget**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation för materialåtgång med utgångspunkt från ett valfritt fönster.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för delprov C – Fodrad hissgardin med lattakanaler i fodertyget. Fyll i kortfattat.

Namn:

Dokumentera i övergripande drag, din materialåtgång:

Tygval, namn och leverantör:

Tygets materialkomposition:

Materialval lattor:

Dokumentera i övergripande drag motiveringen av tygval och veckning samt montering till valt fönster.

Beskriv kort kring det **estetiska** värdet av detta val av material, upphängning, veckning, fönster och rum, enligt ditt tycke och smak:

Dokumentationsmall för Gesällprov, gardinmakare, **Delprov D – Sängkappa**

Syfte: Visa förståelse och vikt av dokumentation, för materialåtgång och val av veckning.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med tillhörande arbetsprov.

Instruktion: Använd detta dokument för delprov D – Sängkappa. Fyll i kortfattat.

Namn:

Redovisa här din beräkning av tygåtgång:

Tygval, namn och leverantör:

Tygets materialkomposition:

Dokumentera i övergripande drag, motiveringen av materialvalen och veckning.

SVERIGES
TAPETSERAR
MÄSTARE
MÖBELTAPETSERARE
GARDINMAKARE
SADELMAKARE

Gesällbrev, Gardinmakare, Sveriges Tapetserarmästare
Provanvisningar
Gällande från 2022-05-18
Version 1.3, 2025-09-15

Kalkyl för Gesällprov, gardinmakare, **Delprov E – Teoriuppgift Wavegardin**

Syfte: Visa grundkunskaper i beräkning av tygåtgång, bedömning av tid och åtgång av material, till en leveransklar wavegardin.

För godkänd: Inlämnat och ifyllt dokument, med korrekt uträkning

Instruktion: Använd detta dokument för delprov E – Teoriuppgift wavegardin

Fyll i hela din uträkning samt utveckla med text för hur du kom fram till ditt resultat. Dokumentation ska även innehålla avståndet som du avser kroka.

Provtagarens namn:

Uträkning:

Text:

Sveriges Tapetserarmästare

E-post: kansliet@tapetserarmastare.se Web: tapetserarmastare.se

Beräknad tids- och materialåtgång, delprov E – Teoriuppgift wavegardin

Du fyller i din uppskattning av tid för respektive arbetsmoment.

Du fyller i din uppskattning av åtgång för respektive material.

Avrunda till närmaste 10-tal i centimeter.

Moment tid	Beräknad tidsåtgång
Tygberäkning:	
Tillskärning:	
Strykning/pressning/ångning:	
Sömnad:	
Gardinkrokning:	
Emballering innan leverans:	
Montering av skena:	
Upphängning av gardin:	
Tid för offertkalkyl/fakturaunderlag:	
Övrigt:	
Moment material	Beräknad materialåtgång
Gardintyg:	
Skena, totalt:	
Waveband:	
Glid/krokar/mm:	
Ev tyngdband:	
Övrigt:	

Bildhantering.

Läs nedan instruktioner för hur du ska förbereda och genomföra din bildhantering. Dessa ska skickas in enligt instruktionerna, se nedan.

För att delprov A-D ska kunna bedömas på ett så korrekt, rättvist och effektivt sätt som möjligt är det mycket viktigt att dessa förhållningsregler och instruktioner följs:

- Bilderna på gardinerna ska tas **rakt** mot de sidor som efterfrågas, (ej snett uppifrån, snett nerifrån eller snett från sidan).
- Det är ej tillåtet att "blurra" eller retuschera i bilderna.
- Bilderna sparas ner och namnges av provtagaren, enligt benämningarna:
DelprovA_Förnamn_Efternamn
DelprovB_Förnamn_Efternamn
Etc
- Bilderna ska skickas in i **verklig storlek**, i jpg- eller jpeg-format.
- Skicka inte in fler bilder än det som efterfrågas.
- Bilderna laddas upp med din inloggning i Google Classroom **senast två veckor innan granskningstillfället**.